

MARCIN KORNAK, **BRUNATNA KSIĘGA 2011–2012**, WARSZAWA, 2012, s. 207

Брунатна дійсність

У вересні минулого року при в'їзді до деяких населених пунктів Устя-Горлицької гміни встановлено двомовні таблиці, а через кілька тижнів біля розкладу руху автобусів на зупинці у Вапенному (в сусідній Малас-тівській гміні) з'явився напис «Українські свині вип***». Поруч був намальований символ підпільної «польської держави», тобто «Польщі, яка бореться». Про цей інцидент згадувалося в «Брунатній книзі 2011–2012».

Це видання вміщає відомості про прояви дискримінації расистського та ксенофобського характеру, зареєстровані за останні два роки в Польщі. З 1996 р. таким моніторингом займається товариство «Ніколи більше». Кореспонденти організації відслідковують прояви агресії, а допомагають їм у цьому представники меншин.

За останні два роки координатори проекту «Моніторинг, документування

циденти расистського, антисемітського та ксенофобського характеру», у рамках якого видано «Брунатну книгу», помітили зріст агресивності крайніх націоналістів на території всієї держави. У виданні згадуються антисемітські та ксенофобські прояви, найбільше з яких зафіксовано під час футбольних матчів, у ЗМІ та в Інтернеті. Відзначається також нищення пам'ятників, осквернення кладовищ і навіть осередків представників національних та етнічних меншин. На жаль, у більшості випадків винуватців таких актів дискримінації не знаходять.

Сьогодні багатокультурність стає невід'ємною рисою всіх європейських держав. Свідомість того, що над Віслою проживають представники інших національних та етнічних груп, зростає і серед польського суспільства. Але є й друга сторона медалі: на наших очах відбувається відродження націоналістичних тенденцій у Польщі. Пригадаймо хоча б марші останніми роками на День незалежності. У «Брунатній книзі 2011–2012» відзначається, що під час минулорічного «Маршу незалежності» лунало скандування: «Польща для поляків, іноземці – геть!», «Львів та Вільнюс – пам'ятаємо» тощо. З'явилися і прапори з символами, якими користувалися польські фашистські організації в міжвоєнний час. Це лише один з-понад 600 випадків прояву дискримінації, згаданих у виданні.

У рапорті за 2012 рік омбудсмен називає цю публікацію найбільш вірогідним опрацюванням даних на тему насильства ксенофобського характеру в Польщі, тому цими відомостями нерідко користуються ЗМІ, неурядові та міжнародні організації.

«Брунатну книгу» можна стягнути з Інтернету: www.nigdywiecej.org/pdf/bk/BRUNATNA_KSIEGA_2011-2012.pdf

Павло ЛОЗА